

Ангеліна МУСІЄНКО, головний спеціаліст із питань запобігання та виявлення корупції Управління Держпраці в Кіровоградській області



Е-ДЕКЛАРУВАННЯ-2020: УРАХОВУЄМО ЗМІНИ

Хоча електронне декларування здійснюється вже протягом 5 років, щороку в декларантів виникають запитання. Щоб правильно заповнити декларацію, слід ураховувати всі зміни, зокрема, в антикорупційному законодавстві, які цьогоріч торкнулися фінансового контролю. Тож розглянемо їх у статті.

Черговий етап подання щорічних електронних декларацій за 2020 рік суб'єктами декларування до Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі – Реєстр), почався 1 січня та триватиме до 1 квітня 2021 року.



Строк подання декларації завершується 31.03.21 р.

Для забезпечення повноти, достовірності та своєчасності подання декларації кожен суб'єкт декларування має знати основні вимоги до складання декларації, а саме:

- законодавство, нормативно-правові акти, якими передбачено обов'язок подавати електронну декларацію про отриманні доходи, майно та фінансові зобов'язання;

- відомості щодо електронного цифрового підпису (де і як отримати, перевірка дієвості електронного цифрового підпису);
- типи декларацій та терміни їх подання;
- джерела отримання інформації;
- пороги декларування для різних об'єктів;
- об'єкти декларування;
- відповідальність за порушення вимог фінансового контролю.

Типи декларацій та строки їх подання

Закон від 14.10.14 р. № 1700-VII «Про запобігання корупції» (далі – Закон № 1700) передбачає чотири типи декларацій суб'єкта декларування: щорічну, перед звільненням, після звільнення та декларацію кандидата на посаду.

Таблиця 1. Строки подання декларації (ст. 45 Закону № 1700)

Вид декларації	Терміни подання	Звітний період
Щорічна декларація	Із 00:00 01 січня до 00:00 1 квітня року, що настає за звітним роком	Звітний рік (період з 1 січня до 31 грудня включно), що передуює року, в якому подається декларація
Декларація «перед звільненням»	Не пізніше ніж за 20 робочих днів із дня припинення діяльності, зазначеної пп. «а» та «в» п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону № 1700. Відлік строку подання декларації «перед звільненням» починається з 00:00 дня, що настає за днем припинення діяльності	За період, який не був охоплений деклараціями, раніше поданими таким суб'єктом декларування
Декларація після звільнення	Із 00:00 1 січня до 00:00 1 квітня року, що настає за звітним роком, в якому було припинено діяльність, зазначену пп. «а» та «в» п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону № 1700	Звітний рік (період з 1 січня до 31 грудня включно), що передуює року, в якому подається декларація
Декларація кандидата на посаду	До призначення або обрання особи на посаду	Звітний рік (період з 1 січня до 31 грудня включно), що передуює року, в якому особа подала заяву на зайняття посади (якщо інше не передбачено законодавством)

Приклад 1

Суб'єкт декларування звільняється або іншим чином припиняє діяльність 2 лютого 2021 року.

Відповідно в декларації суб'єкт декларування повинен зазначити відомості за період з 01.01.21 р. до 02.02.21 р. Однак якщо суб'єкт декларування не подав «щорічну» декларацію, Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – НАЗК) рекомендує спочатку подати «щорічну» декларацію, а потім декларацію «перед звільненням». Це пов'язано з тим, що в різних періодах застосовувалися різні розміри прожиткового мінімуму (далі – ПМ). Зокрема, 2020 року ПМ дорівнював 2 102 грн, 2021 року – 2 270 грн.

Приклад 2

Особа, яка припинила виконання функцій держави 1 лютого 2020 року, зобов'язана подати до 1 квітня 2021 року декларацію «після звільнення», зазначивши в ній відомості за період з 01.01.20 р. до 31.12.20 р.

Без змін залишилася вимога НАЗК щодо подання суб'єктом декларування виправленої декларації упродовж семи днів після подання декларації, але не більше ніж три рази.

Якщо суб'єкт декларування після спливу семи-денного строку в поданій декларації виявив недостовірні відомості, то він через персональний електронний кабінет може звернутися до НАЗК, деталізовано описавши виявлені неточності, помилки або некоректно внесені дані. У разі проведення НАЗК повної перевірки (перевірки) декларації суб'єкта декларування це повідомлення/інформація буде враховано.

Урядові електронні сервіси, що допоможуть заповнити декларацію

З метою забезпечення повноти, достовірності відображення відомостей у електронній декларації

суб'єкт декларування може звернутися до офіційних джерел інформації, зокрема до:

- Державного реєстру речових прав на нерухоме майно (<https://bit.ly/2zeaaiQ>);
- офіційного електронного порталу Держгеокадастру (<https://e.land.gov.ua>);
- Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (<https://bit.ly/35uO94s>);
- електронного кабінету водія (<https://bit.ly/2YyQsSw>) або до Єдиного державного реєстру МВС (<https://igov.org.ua/service>);
- порталу електронних послуг Пенсійного фонду (<https://portal.pfu.gov.ua>);
- електронного кабінету платника податків на сайті Державної податкової служби України (<https://cabinet.tax.gov.ua>);
- Реєстру цивільних повітряних суден України (<http://avia.gov.ua/reyestr-tsvilnih-povitryanih-suden-ukrayini>);
- Суднової книги України, Державного судового реєстру (<http://dsbt.gov.ua/storinka/adminposlugy-0>);
- реєстру Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України (<https://cabinet.smida.gov.ua>).

Крім того, інформацію щодо зареєстрованих патентів на винаходи, корисні моделі, промислові знаки та іншу для заповнення рядка 10 «Нематеріальні активи» можна знайти за посиланням (<https://bit.ly/2xxa7Hk>).

Пороги декларування

Ще одним важливим моментом, який слід знати й пам'ятати суб'єкту декларування, – це пороги декларування. Адже для різних об'єктів встановлено різні пороги декларування (5, 50 та 100 ПМ, встановлених для працездатних осіб на 1 січня звітного року).

Станом на 01.01.20 р. ПМ становив 2 102 грн, а на 01.01.21 р. – 2 270 грн.



Більше статей за темою
див. за допомогою QR-коду:



Таблиця 2

Об'єкт декларування	Пороги для декларацій, що охоплюють 2020 рік (наприклад, для щорічної декларації за 2020 рік, яка подається до 1 квітня 2021 року)
1	2
Цінне рухоме майно (ювелірні вироби, твори мистецтва, електронні пристрої тощо)	Зазначається, якщо одна річ коштує понад 210 x 200 грн (100 ПМ) на дату набуття у власність, володіння чи користування
Подарунок у грошовій або негрошовій формі	Якщо розмір таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року, перевищує 10 x 510 грн (5 ПМ)
Грошові активи	Декларуються, якщо сукупна вартість активів у різних формах перевищує 105 x 100 грн (50 ПМ)
Фінансові зобов'язання	Відомості про фінансові зобов'язання зазначаються лише у разі, якщо розмір зобов'язання перевищує 105 x 100 грн (50 ПМ)
Доходи	Відомості про доходи декларуються від 1 грн
Видатки	Декларуються, якщо разовий видаток перевищує 105 x 100 грн (50 ПМ)
Об'єкти нерухомого майна, об'єкти незавершеного будівництва, об'єкти рухомого майна, цінні папери, нематеріальні активи	Декларуються незалежно від вартості майна
Повідомлення про суттєві зміни в майновому стані (2021 року)	Подається протягом 10 днів після отримання доходу, придбання майна (одного об'єкта) або понесення витрат на суму (вартістю) понад 113 x 500 грн (50 ПМ)

Позитивним моментом для суб'єкта декларування є те, що після модернізації Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, більше не потрібно додатково витрачати час для зміни кваліфікованого електронного підпису (далі – КЕП). Тепер є можливість використовувати декілька КЕП для входу до Реєстру, але за умови, що під час формування підписів не змінювалися ідентифікаційні (персональні) дані декларанта, а саме: П. І. Б. та реєстраційний номер облікової картки платника податків (РНОКПП).

Що змінилося для декларантів 2021 року порівняно з 2020 роком?

У деклараціях – «щорічній», «після звільнення» та «кандидата на посаду» за 2020 рік треба зазначати:

- унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі суб'єкта декларування та членів його сім'ї;
- належність до національних публічних діячів;
- зареєстроване місце проживання членів сім'ї суб'єктів декларування;
- об'єкти декларування, які перебували у володінні або користуванні суб'єкта декларування або членів його сім'ї протягом не менше ніж половини днів звітного періоду;
- членів сім'ї суб'єкта декларування, які спільно з ним проживали сукупно протягом не менше ніж 183 дні протягом року;

- трасти або інші подібні правові утворення, кінцевим бенефіціарним власником (контролером) яких є суб'єкт декларування або члени його сім'ї;
- криптовалюту, що належать суб'єкту декларування або членам його сім'ї;
- банківські та інші фінансові установи, в яких у суб'єкта декларування або членів його сім'ї відкриті рахунки або зберігаються кошти, інше майно.

Заповнюючи відомості щодо місця проживання та місця реєстрації суб'єкта декларування та членів його сім'ї, слід урахувати вимоги постанови Верховної Ради від 17.07.20 р. № 807-ІХ «Про утворення та ліквідацію районів» (далі – Постанова № 807) щодо зміни адміністративно-територіального устрою районного рівня, а саме ліквідацію низки районів та утворення нових.

Оскільки актуальні зміни до Кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад унесено вже після початку чергового етапу декларування за 2020 рік, **у декларації слід зазначати адреси без урахування змін.**

У формі декларації коригування відомостей щодо адміністративно-територіального устрою, визначених Постановою № 807, відбудуться лише після завершення чергового етапу декларування (після 31 березня 2021 року).

Зверніть увагу, що до розділів 3–13 декларації вносяться відомості, що стосуються суб'єкта де-

кларування та членів його сім'ї, а в розділах 2.1, 14–16 – відомості лише щодо суб'єкта декларування.

Хто належить до членів сім'ї для цілей декларування 2021 року?

Згідно зі ст. 1 та приміткою до ст. 46 Закону № 1700 членами сім'ї суб'єкта декларування є:

- особа, яка перебуває у шлюбі із суб'єктом декларування (чоловік/дружина) станом на останній день звітного періоду, незалежного від того, проживали вони спільно чи ні;
- діти суб'єкта декларування до досягнення ними повноліття, незалежно від їх спільного проживання із суб'єктом декларування;

- будь-які особи, які спільно проживали із суб'єктом декларування станом на останній день звітного періоду або сукупно протягом **не менше ніж 183 дні протягом року**, що передує року подання декларації, спільно проживали, були пов'язані спільним побутом, мали взаємні права та обов'язки із суб'єктом декларування (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживали із суб'єктом декларування, але не перебували у шлюбі.

За відсутності хоча б одного із зазначених критеріїв (наприклад, спільне проживання, спільний побут, взаємні права та обов'язки) усі інші особи для цілей декларування не вважаються членами сім'ї суб'єкта декларування.